

כירה פרק שלישי שבת

מב.

עין משפט נר מצוה

ל א ב מיי פ"א מהל
שבת הלכה ז ויפ"ב
הלכה ט טושי"ע א"ח סי'
של טעף מ:
לד ג מיי שם פ"א הל' ז
טושי"ע א"ח סי' שם
טעף יז:
לה ד ה מיי פ"ב מהל'
שבת הלכה ו טושי"ע
א"ח סימן שום טעף יז:
לד ו מיי שם טור ש"ע שם
טעף טז:

תוס' ישנים

(א) עיר וכול לומר דממין
למין זון דוקא כ"ש שרי
כ"ש אצל כלי ראשון אסור
אזו ענין למין ממין:

רבינו הגאול

ראקשיין
דשמואל כ"ר שמעון והאמר
שמואל מכבין גחלת של
מחבת ברה"ר בשביל שלא
יורוקו בה וביים אבל גחלת
של של א"ג ואילו ר"ש סבר
אפילו של עץ מותר לפי
שאין מחבין לכבות אלא
כדברי ר' יוחנן וכו' ור' יוחנן
סבר ר' שמעון. ואסיקנא
לעולם כ"ר יהודה סבירא
ליה דאמר מלאכה שאינה
צריכה גופה חיוב עליה,
אמרוהו דבר שיש בו היוק
לרבים כגון צידית נחש וככו
גחלת של מחבת בזמן שהיא
חמה והיא שחורה והרואה
אותה רומה שהיא צוננת
לפי שאין בה אדמומית
בגחלת לחוש למינצו בני
אדם ויוקוין בו לפיכך מותר.
אבל הגחלת של עץ אם
סבור אדמומיתה נכתב כבר
ואינה מוקת ואם אדמומיתה
בה כל הרוחה אותה מתרחק
ממנה, ומכל פנים אין אדם
ניחוש שהשחורה כבר כבחה
והאדמומה מתרחקת ממנה,
לפיכך המחבת אותה חיוב
לפיכך היה שמואל אוסר
בגחלת של עץ. ומדוקיה
אמר רבינא קוין ברה"ר
לגופה פחות מחות מדי'
אמות. ואע"ג דרב שמואל
בהלכתא כרב באסורי, בהא
קרייל כשמואל דאמר
במלאכה שאינה צריכה
לגופה בה כל כ"ר יהודה,
דבריו שאין מחבין סבר לה
כ"ר ש, ומרוב אור ורבינא
שמעי מיניהו דהלכתא כ"ר
יהודה. פייסקא אבל נותן
הוא לחטוב או לתוך הכוס
כדי להשתיקו. ת"ר (לא
יתן) [נותן] אדם חמין לתוך
יתן (ולא צונן) לתוך חמין,
ובה' מתירין כ"ר, ואוקימנא
להא דר"ש בן מנסיא
שהוא כלומר לא נחלקו
ב"ש ובה' אלא אפילו ביה
אוסרין. ואע"ג דאמר רב
נחמן הלכתא כ"ר שמעון
דאמר רב הונא
חזינא דלא קפיד
דימני, עבדי כמר וומני
עבדי כמר מדתני ר' חייא,
הני ר' חייא נותן אדם
קיתון של מים לתוך ספל
כו. ורב מתירין לה רב
הונא ואמר ליה מערה תניא,
לויבר מערה אדם קיתון של
מים לתוך ספל של מים בין
חמין לתוך חמין בין צונן
לתוך חמין, קרייל כותיהו
דאמר ר' יוחנן ומעשי רב.
ולא יומי ספל ואמבטי וכו'
למחוס, דאוקימנא ליה
שסור לתת בתוכו צונן ומעטין
ביות חמין בו כדי שיחמו אלא
מרוכין כדי להשתיקו. כי הימים
ואמבטי וכו' שמתחממן בכלי
אחר ומעטין בתוך הללו לפיכך
מותר שנמצאו כלי שני, וקרייל
כלי שני מותר.

אפילו של עין נמי. ואם תאמר ומאי ק"ד דמקשה וכי משום
דסביל שמואל כרבי שמעון חזין מתכוין יסבור כמותו
במלאכה שאינו צריך לגופה"ו ו"ל דס"ד דמקשה דודאי הא זהא
תליא משום דסביר רבי יהודה למלאכה שאינו צריך לגופה חייב
עליה היכא דמתכוין בשאין מתכוין
נמי החמירו חכמים אצל לרבי שמעון
דפטור עליה מן התורה אף במתכוין
לא חש לאסור מדרבנן כשאין מתכוין
כיון דמתכוין עלמנו ליכא אלא לאסורא
דרבנן ומיניה לפי האמת לאו הא זהא
תליא דשמואל א"ע"ג דמלאכה שאינה
צריכה לגופה סביר כרבי יהודה דחייב
[מתירין] חזין מתכוין ולרבי יהודה נמי
אסור חזין מתכוין אפילו בגרייה
דמתכוין עלמנו לא אסיר אלא מדרבנן
דמאמר' לקמן וצ"ל ליה כל התדיר (וצמיס)
דף ט"ז (ע"ס) דלמר שמואל המתנדב
יין מציאו ומולפו ע"ג האשיס דפרין
והא קא מכבד ומשני דסביר דבר
שאין מתכוין מותר ופרין כי הכא
דלמר שמואל מכבין גחלת של מחבת
אזל לא של עץ והסתמא אומר רשבי"א
דפרין מכ"ש דכיון דסביר שמואל
דמלאכה שאינה צריכה לגופה חייב
א"כ סבירא ליה נמי בצצת דבר שאין
מתכוין אסור דסביר דמקשה דהתם
דהא זהא תליא כמו מקשה דהכא
וכיון דצצת אסור חזין מתכוין כ"ש
צעלמא אף הקשה דמשמע דאי הוי
סביר שמואל מלאכה שאינה צריכה לה
פטור עליה הוה אחי שפיר ואמאי והא
מלאכה שאינה צריכה לגופה שצאר
אסוריה דלמי שצת חייב עליה וכוין
דסבירא ליה דהא זהא תליא א"כ אמאי
קאמר התם דבר שאין מתכוין מותר:
נותן אדם חמין לתוך צונן. א"א
ככלי ראשון לחמין לתוך צונן
אינו מצטל כמו שאפרש ולא צונן לתוך
חמין אפילו בכלי שני דגורי צ"ש כלי
שני אטו כלי ראשון וצ"ה דפליגי ושרו
צונן לתוך חמין היינו דוקא בכלי שני
דקתמי צונן צכוס משמע דכלי
ראשון מודו צ"ה ולא משום דסביר
הך צרייתא דמתאה גבר דפירש
צקונטרס דאם כן יקשה מהכא לנ"ד
שיעלה גבר ולמאן דלמר תמאה גבר
נמי הא מצטל כדי קליפה כמו שאפרש לקמן צע"ה" אלא נראה כמו שאומר ר"ת לחמין לתוך צונן משמע דלמנו צונן ומצטל חמיותו ולא צונן לתוך חמין
שהחמין של מטה מרובין ומתערבין בהן הצונן המועטין ומצטלן: **אבל** באמבטי ב' נראה דהאי אמבטי איירי כגון שהוא כלי
שני ולא הוי כהוא אמבטי דלעיל דקאמר צשמתי להניח פך צאמבטי מוקאמר ספל אינו צאמבטי והאי ספל ע"כ כלי שני דאי כלי
ראשון אמאי אינו צאמבטי ודכוותיה אמבטי הוי כלי שני ועוד דאי צאמבטי שהוא כלי ראשון איירי לא הוה ליה למינקט אמבטי אלא מיחס
שהוא לשתייה דומיא דכוס ומדנקט אמבטי משמע דכלי שני איירי ואתא לפלוגי בכלי שני זין כוס שהוא לשתייה לאמבטי לפי שחמין הרבה
ואיכא למיגור דהרואה אותן חמין כל כך סבור דכלי ראשון הוה וצמתי' דנקט צמיחס שהוא ראשון לא יתן לתוכו מים הוה מני למימר
צאמבטי שהוא שני לא יתן לתוכו מים אלא דמתי' מיירי צשמתי ומפליגי זין מיחס לכוס: **מי** סברת ר"ש בן מנסיא **אסיפא קאי**
ארישא קאי. היינו דוקא לנמאי דס"ד לרב יוסף מעיקרא" אבל לנמאי דמסקי' דספל אינו צאמבטי קאי' אסיפא ככוס וסביר שפיר ר"ש בן
מנסיא כצ"ה דלפילו צונן לתוך חמין מותר ואמאי מתי' דשריא לתוך הכוס אליבא דהלכתא דלכה כ"ר שן מנסיא" וא"ת לנמאי דסלקא דעתך
דארישא קאי ואסר צכוס צונן לתוך חמין" מאי קמ"ר רב יוסף דספל הרי הוה צאמבטי כוס נמי הרי הוה צאמבטי לר"ש בן מנסיא דהלכתא
כוותיה וי"ל דרב יוסף צ"ה אתא לאשמעין דשרו צכוס" **נותן אדם חמין לתוך של מים.** וא"ת ואמאי לא מייחא צרייתא דלעיל דספל
אינו צאמבטי ואמאי איצטרין נמי רבי חייא למיתמי מריוהו וי"ל דהשתא קמ"ל זין חמין לתוך צונן זין צונן לתוך חמין דהאיא דספל אינו
צאמבטי ה"א דקאי אר"ש בן מנסיא דאסר צאמבטי אפי' חמין לתוך צונן ועליה קאמר דספל אינו צאמבטי ושרי חמין לתוך צונן אבל צונן
לתוך חמין ה"א דאסור ואפסר הויא דלעיל היינו הך דהכא אלא שקיזרה ונקט ליטנא דרב יוסף דמייחתי עליה: **שאני** התם דמפסיק ב"י:
וא"ת דלמר לעיל (דף מ:) טול בכלי שני ותן אצל בכלי ראשון לא א"ע"ג דמפסיק מנא וי"ל דהתם בכלי ראשון והכא דכלי שני שאני:

מוסר. שאין מתכוין לכך: **גהלם של מחבת.** שמשליכין לחוך פסולת'
של כבול דלא שייך כבוו כהכי מדאורייתא ומדרבנן אסורה והיכא
דאיכא זקא לרביס לא גזרו על השבות: **אזל לא של עץ.** דאיסורא
דאורייתא הוי וחייב סקילה: **אפילו של עץ נמי.** דהא לרבי שמעון
מלאכה שאינה צריכה לגופה פטור
עליה וכל כיצוי אינו צריך לגופו
חוך מעושי פחמין או מהצבני
פתילה: **הלך.** כיון דלמרת לא
גזרו צבות דכיצוי מתכת צמקס
נוקא דרביס: **קון נכסום** הרביס
מוניו פחות פחות מדי' אמוס. עד
שיסלקנו לזידי רשות הרביס דאיסורא
דרבנן הוה: **וצממליס.** דלטול
דידיה דרבנן: **אפילו טובא.** יעבירו
צעקירה אחת: **חמין למוך צונן.**
דקסבר תמאה גבר ואין חמין
מרתחין את הצונן אלא מפשיירין:
ולא צונן למוך חמין. שהתחמייס
מרתחיס את העליוניס דמתאה
גבר: **צכוס.** דלשתייה קצעי להו
ולא ניחא ליה שיחמו הרבה ועוד
דכלי שני הוה: **אוסר.** אפילו חמין
לתוך צונן: **ספל הרי הוה צאמבטי.**
ואף גב דכלי שני הוה האזיל
ולא לשתייה אלא לרמיחא אסיירי
דניחא ליה שיחמו הרבה וגורין:
אלא צצת רחיצה חמין ליכא.
צממיה. דהא לרבי שמעון אפילו
חמין לתוך צונן אסור לא משכחת
חמין שהחמו ואפילו מע"ש של
יהיו צריכין להפיג ריחתן ואם כן
לא ירחוק אפילו פניו דיו ורגליו
צממין: **מי צכוס ר' שמעון אסיפא**
קאי. דלא שרי מ"ק אלא חמין חמין
צונן ואתא איחור ואסר אף חמין
לתוך צונן: **ארישא קאי.** לשתייה
וצונן לתוך חמין דקסרו צ"ה קאסר:
מתני' שהעביר. מן האור:
מרוסחין. זין השמשות: **לא יסן**
למוך סנלין. משתחך דכלי ראשון
כל זמן שרותם מצטל:
אבל

(ב) ע"י כבול דברי רבינו וי"ל מדרשו הסב"א וי"ל ד"ה גחלת של מחבת ע"ש היטב.
א"א דהא טעמי דפליגי
ניניהו דאילו דבר שאין
מתכוין, ואינו מתכוין
למלאכה אסור לכל
ובמלאכה הותר הוא
עסק, ואפשר נמי דלא
עבדי אסורא כלל, ואילו
מלאכה שאינה צ"ה,
מתכוין הוא לישלות אותה
מלאכה ממש ועושה
אותה, אלא שאין כוונתו
לעשותה לצורכה ולאותו
דבר בשבילה נקראת
מלאכה במשכך צ"ה,
1. כדאמר לקמן בד"א
ככוס דהתם כוס הוי כלי
שני, ועוד דאי חזי כלי
ראשון, מאי שגא
מאמבטי, והיינו טעמא
חוס הא"ש. 2. בצונן לתוך
חמין, חוס הא"ש. 3. לרב.
חוס הא"ש. 4. וא"כ ה"ז
[חמין לתוך צונן, טע"ל]
נימא דמבשיל ליה עליון
לתחתון בכדי קליפה,
ותיאר, פ"י ה"ר. 5. דרב
מורי הכא, חוס הא"ש.
6. ורובא גבר, טע"ה.
7. חקשו בחוספות, א"כ
הא דרבא (דלא קפיד)
פליגא ארביס נחמן, דהא
רב נחמן פסק כ"ש,
ואוקימנא דר"ש דארישא
קאי שאוסר ארישא ככוס
צונן לתוך חמין, וספל
כיון שאינו באמבטי הוי
ככוס אסור לתת בו צונן
לתוך חמין, וי"ל דכי
אוקימנא דר"ש דארישא
קאי טע"ה. 8. דספל ה"ז
באמבטי, טע"ה. 9. ר"ש.
10. טע"ה. 11. נמצאת למד,
דאליבא דהלכתא צונן
הפרש בין תנית צונן
לתוך חמין או חמין
לתוך צונן, דבאמבטי הוי
אסור כ"ש, אסור כ"ש
וככוס הכל מותר כ"ה
וכדברא דלא קפיד, ר"ל
פליגא אורי' נחמן וכל
טע"ה. 12. א"כ אין חילוק
בין כוס לאמבטי, חוס הא"ש.
13. דלאו אליבא דר"ש בן מנסיא
אצטריכא ל"י למתני' ולא אליבא
דהלכתא קאמר לה. רש"י.
14. ואסרי באמבטי, רש"י.